

ผลงานแนวปฏิบัติที่ดี

1. ชื่อเรื่อง / แนวปฏิบัติ

คลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. หน่วยงาน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3. คณะทำงาน

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สิมิเลาเต่า
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุดิยา รัตนศิริวัฒน์
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนิษฐา แซ่ลี้
- 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษฎา เลิกชัยภูมิ
- 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรเชษฐ์ อุทธา
- 6) อาจารย์ณฤตล ผอุนรัตน์

4. บทสรุปแนวปฏิบัติที่ดี

บุคลากรคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อ Up-Skill และ Re-Skill องค์ความรู้ การสร้างคลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเป็นแนวปฏิบัติในการรวบรวมองค์ความรู้ แบ่งปันความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ จนเกิดเป็นสังคมแห่งการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตามกระบวนการ ดังนี้

- 1) การสร้างและรวบรวมความรู้

บุคลากรมีการตระหนักรู้ความรู้ (Knowledge Awareness) รู้ว่าตนเองมีความรู้อะไรบ้างและต้องการเรียนรู้เรื่องใด จึงทำการแสวงหาและรับความรู้ (Knowledge Acquisition) โดยค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ หรือการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ การสังเกตและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหรือจากผู้อื่น เพื่อทำการสร้างและปรับปรุงความรู้ (Knowledge Creation & Refinement) โดยวิเคราะห์ ประมวล และเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับกับความรู้เดิม สร้างองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์ ปัญหา และบทเรียนที่พบ ปรับปรุงและอัปเดตความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทหรือเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

- 2) การจัดระบบและการแบ่งปันความรู้

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการพัฒนา การจัดระบบและจัดจำความรู้ (Knowledge Organization & Storage) โดยจัดเก็บความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบ ด้วยฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถเรียกใช้ได้

สะดวก แล้วสร้างกระบวนการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรภายในคณะฯ เพื่อรับมุมมองและข้อมูลใหม่ ๆ

3) การนำความรู้ไปใช้และปรับปรุง

บุคลากรภายในคณะเกิดการนำความรู้ไปใช้ (Knowledge Application) โดยนำความรู้ที่มีไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือใช้เป็นแนวทางในการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพงาน และทำการประเมินและเรียนรู้ต่อเนื่อง (Knowledge Evaluation & Continuous Learning) ทำให้เกิดการปรับปรุงและเสริมสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง (Lifelong Learning)

5. ที่มาและความสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดี

ปีการศึกษา 2567 บุคลากรคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยขอไปราชการ เพื่อเข้าร่วมอบรม / สัมมนา / ประชุมวิชาการ และอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามระเบียบราชการ ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือองค์ความรู้เฉพาะบุคคล ซึ่งการไปราชการดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากรที่เข้าร่วม ข้อจำกัดด้านงบประมาณ หรือข้อจำกัดด้านการเดินทาง เป็นต้น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงมีแนวคิดในการพัฒนาลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของบุคลากรภายในคณะฯ ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้หรือมีแนวทางในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งหากมีการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านคลังองค์ความรู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จำส่งผลให้เกิดองค์กรแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับคณะที่มีประสิทธิภาพ

6. วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมและเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ส่วนบุคคล ผ่านคลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีกระบวนการรวบรวมความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) เพื่อนำมาทำเป็นความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) และถ่ายทอด แบ่งปัน ให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกคณะสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ จนเกิดเป็นการจัดการความรู้จากภายในตัวบุคคล (Knowledge Management within Individuals) ตามกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้

1. การตระหนักรู้ความรู้ (Knowledge Awareness) รู้ว่าตนเองมีความรู้อะไรบ้างและต้องการเรียนรู้เรื่องใด

2. การแสวงหาและรับความรู้ (Knowledge Acquisition) โดยค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ หรือการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ การสังเกตและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหรือจากผู้อื่น

3. การสร้างและปรับปรุงความรู้ (Knowledge Creation & Refinement) โดยวิเคราะห์ ประมวล และเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับกับความรู้เดิม สร้างองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์ ปัญหา และบทเรียนที่พบ ปรับปรุงและอัปเดตความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทหรือเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

4. การจัดระบบและจัดจำความรู้ (Knowledge Organization & Storage) คณะฯ จัดเก็บความรู้ที่ได้ อย่างเป็นระบบ ด้วยฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถเรียกใช้ได้ง่าย

5. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) สร้างกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรภายในคณะฯ เพื่อรับมุมมองและข้อมูลใหม่ ๆ

6. การนำความรู้ไปใช้ (Knowledge Application) โดยนำความรู้ที่มีไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือใช้เป็นแนวทางในการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพงาน

7. การประเมินและเรียนรู้ต่อเนื่อง (Knowledge Evaluation & Continuous Learning) ทำให้เกิดการปรับปรุงและเสริมสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง (Lifelong Learning)

แผนภาพขั้นตอนการดำเนินงาน

8. แนวปฏิบัติที่ดี (วิธีการ / กระบวนการ / แนวทางการดำเนินงานตาม PDCA)

	การดำเนินงาน
วางแผน (Plan)	1. การตระหนักรู้ความรู้ (Knowledge Awareness) รู้ว่าตนเองมีความรู้อะไรบ้างและต้องการเรียนรู้เรื่องใด 2. การแสวงหาและรับความรู้ (Knowledge Acquisition) โดยค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ หรือการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ การสังเกต และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงหรือจากผู้อื่น 3. การสร้างและปรับปรุงความรู้ (Knowledge Creation & Refinement) โดยวิเคราะห์ ประมวล และเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับกับความรู้เดิม สร้างองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์ ปัญหา และบทเรียนที่พบ ปรับปรุงและอัปเดตความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทหรือเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง
ปฏิบัติ (Do)	4. การจัดระบบและจัดจำความรู้ (Knowledge Organization & Storage) คณะฯ จัดเก็บความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบ ด้วยฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถเรียกใช้ได้ง่าย 5. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) สร้างกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรภายในคณะฯ เพื่อรับมุมมองและข้อมูลใหม่ ๆ
ตรวจสอบ (Check)	6. การนำความรู้ไปใช้ (Knowledge Application) โดยนำความรู้ที่มีไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือใช้เป็นแนวทางในการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพงาน เกิดการตรวจสอบองค์ความรู้ที่มี
แก้ไข (Action)	7. การประเมินและเรียนรู้ต่อเนื่อง (Knowledge Evaluation & Continuous Learning) ทำให้เกิดการปรับปรุงและเสริมสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง (Lifelong Learning)

9. ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

1) ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่าต่อบุคลากร บุคลากรในสาขาใกล้เคียงกันสามารถเรียนรู้จากองค์ความรู้ที่มีการเผยแพร่ในคลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือสามารถติดต่อกับบุคลากรเจ้าขององค์ความรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่าต่อคณะและมหาวิทยาลัย เกิดวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร ช่วยประหยัดหรือช่วยลดงบประมาณในการส่งบุคลากรไปเรียนรู้องค์ความรู้ซ้ำเดิมโดยไม่จำเป็น บุคลากรภายในองค์กรเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องช่วยเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในภาพรวมขององค์กร

10. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

บุคลากรคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความสนใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

ผู้บริหารคณะมีความตั้งใจในการสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอน และการวิจัยอย่างเป็นระบบ จากกิจกรรมที่มีการดำเนินการทั่วไปในระหว่างปีงบประมาณ

11. อุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหา/อุปสรรค

บุคลากรที่เป็นผู้แสวงหาองค์ความรู้และสร้างองค์ความรู้ ถ่ายทอดรายละเอียดขององค์ความรู้ได้ไม่เท่ากัน ทำให้รายละเอียดบางส่วนขององค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไม่สมบูรณ์

แนวทางแก้ไข

เมื่อมีจำนวนองค์ความรู้เป็นจำนวนมาก คณะฯควรมีการจัดประเภทขององค์ความรู้และพัฒนารูปแบบหรือแบบฟอร์มในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เหมาะสมกับองค์ความรู้ประเภทต่าง ๆ

12. แนวทางการเผยแพร่ (ถ้ามี)

เผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์ เนื่องจากคลังองค์ความรู้ด้านการพัฒนาบุคลากรในทักษะเฉพาะทางเพื่อสร้างองค์กรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อยู่ในรูปแบบเว็บแอปพลิเคชันที่ให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต